

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 6038

Ekli "Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı"nın yürürlüğe konulmasına, 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 55 inci, ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 24 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

14 Eylül 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TEKNİK DÜZENLEMELER REJİMİ KARARI

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, dış ticarete konu ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak, bu çerçevede ilgili teknik mevzuatın dış ticarete uyarlanması, uygulanması, ithalatta ve ihracatta denetim yapılması veya yaptırılması, denetim yapacak kuruluşların tespiti ile teknik düzenlemesine uygun veya güvenli olmayan ürünlerin ithalat ve ihracatının önlenmesine dair usul ve esasları belirlemek, dış ticarete teknik engellerin önlenmesine yönelik çalışmalar yapmak, teknik düzenlemeler ile ürün güvenliği ve denetimine dair mevzuat, politika ve uygulamaları koordine etmek ve söz konusu mevzuat, politika ve uygulamaların uluslararası yükümlülüklerle uygunluğunu sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar, dış ticarete konu ürünlerin tabi olacağı teknik düzenlemeleri, yapılacak denetimleri, denetim yapacak kuruluşları, yetkili kuruluşların bu çerçevedeki yetki ve sorumluluklarını, ithalatçıların ve ihracatçıların sorumluluklarını, alınacak önlemleri, uygulanacak müeyyideleri ve ilgili bildirimleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kararda geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- b) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dâhil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,
 - c) Denetim: Dış ticarete konu bir ürünün 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, bu Kanunun uygulama mevzuatına, bu Karara, bu Karara dayalı mevzuata veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olup olmadığının tespiti amacıyla yapılan faaliyeti,
 - ç) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,
 - d) İhracatçı: İhraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıkları,
 - e) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
 - f) Standart: Tanınmış bir standardizasyon kuruluşu tarafından tekrar eden veya devamlı kullanım için kabul edilen, uyum zorunluluğu olmayan aşağıdaki teknik gerekliliklerden birini;
 - 1) Uluslararası bir standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen uluslararası standartları,
 - 2) Bir Avrupa standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen Avrupa standartlarını,
 - 3) AB uyum mevzuatının uygulanabilmesi için Avrupa Komisyonunun talebi üzerine kabul edilen Avrupa standartlarını,
 - 4) Ulusal standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen ulusal standartları,

g) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

ğ) Ticari kalite: Bir ürünün veya hizmetin belli bir ihtiyacı karşılayabilme yeteneğini belirleyen standartları veya özellikleri zorunlu uygulamaya koyan teknik düzenlemelerde öngörülen asgari vasıfların tümünü,

h) Uluslararası gözetim şirketi: Dış ticarete konu malların kalitesinin ve miktarının kontrolü, depolama, yükleme, boşaltma ve nakil esnasındaki durumunun tespiti ile döviz kuru ve mali şartlar da dahil olmak üzere fiyatının ve gümrük sınıflandırmasının saptanması konusundaki uluslararası gözetim faaliyetlerini yerine getiren ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşları,

ı) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

i) Yetkili kuruluş: Ürünle ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu, ifade eder.

Yetki

MADDE 4- (1) Bu Karar çerçevesinde;

a) Ürünle ilişkin teknik mevzuatı dış ticarete uyarlamaya, diğer yetkili kuruluşlarla işbirliği halinde dış ticarete uygulamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Dış ticarete konu ürünlerin teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olup olmadığına ilişkin denetim yapmaya ve yaptırmaya veya ilgili mevzuatın diğer bakanlık ve kuruluşlara verdiği yetkiler saklı kalmak üzere denetim yapacak kuruluşları belirlemeye,

c) Teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerin dış ticarete denetime esas olacak özelliklerini tespit etmeye veya ettirmeye ve bu özelliklere göre denetim yapmaya veya yaptırmaya,

ç) İhtiyaç duyulan standartları ihracatta veya ithalatta uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bu standartlara göre denetim yapmaya veya yaptırmaya,

d) Standart dışı, atık, artuk ve çevre yönünden risk taşıyan maddelerin ithaline ve ihracına ilişkin düzenlemeleri yapmaya,

e) Dış ticarete denetim yapan kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaya,

f) İthalat ve ihracat denetimleri ile piyasa gözetimi ve denetimi arasında uyum, işbirliği ve bilgi akışını sağlamaya, buna ilişkin altyapıyı oluşturmaya, denetimlerle ilgili ulusal ve uluslararası bildirim sistemlerini kurmaya ve bildirimleri yapmaya, bu faaliyetler hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla gerekli çalışmaları yapmaya ve raporlar hazırlamaya,

g) İhraç ürünlerine teknik engel uygulayan ülkelerin uygulamalarının kaldırılmasını teminen girişimde bulunmaya, görüşmeler yapmaya, uluslararası anlaşmalar çerçevesinde gerekli tedbirleri almaya, karşılıklı tanıma ve işbirliği anlaşmaları yapmaya,

ğ) İhraç tarım ürünlerinin alıcı ülke pazarlarının taleplerini karşılayacak nitelikte ihracını teminen bu ürünlerden gerekli görülenlerin çeşidini, yetiştirildikleri bölgenin özelliklerini ve ulaşım durumunu göz önüne alarak uygun kesim, toplama ve ihraç tarihlerini belirlemek üzere ilgililerden oluşan bir komisyon kurmaya,

h) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin insan, hayvan veya bitki sağlığı ve yaşamı ile tüketicinin ve çevrenin korunması bakımından alıcı ülkede Türk mallarının itibarına veya ihracata zarar verdiğinin tespiti halinde ilgili kuruluşlarla müştereken tedbir almaya,

ı) 7223 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında ihraç edilen ürünlerin güvensiz olması, taşıyışe konu olması veya ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve

bilgilendirmenin alıcısı yanıtacak şekilde yapılması durumunda yetkili kuruluşlarla işbirliği halinde tedbir almaya,

i) Bu Karara dayalı mevzuatta ve her aşamada denetimlerde değişiklik yapmaya ve önlem almaya, denetim hizmeti karşılığında alınacak ücretin taban ve tavanını ve ödeme usulünü belirlemeye, denetimlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeye, münhasıran Bakanlıkça yapılacak ve yaptırılacak denetimlerde numune alınmasına ve analiz için laboratuvarları yetkilendirmeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

j) Bu Karara dayalı mevzuatta ve denetim işlemlerinde gerekli hallerde değişiklik yapmaya, izin vermeye, istisna getirmeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya,

k) Dış ticarete konu ürünlerle ilgili gözetim faaliyetlerinde bulunacak uluslararası gözetim şirketlerinin tabi olacakları şartları tespit etmeye,

l) Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ekinde yer alan Ticarete Teknik Engeller Anlaşması yükümlülükleri ve Avrupa Birliği ile karşılıklı yükümlülükler kapsamında, teknik düzenlemeler ile denetime ilişkin mevzuat ve mevzuat değişikliklerinin Dünya Ticaret Örgütü Sekreteriyasına ve Avrupa Komisyonuna bildirimini yapmaya,

m) İthal ürünlerin ciddi risk taşıdığı veya uygunsuzluğunun piyasa gözetimi ve denetimi veya diğer yollardan tespiti halinde gerektiğinde ithalatta denetim yapmaya veya yaptırmaya, bu ürünlerin ciddi zarara sebebiyet verdiği durumlarda imalatçı veya ihracatçı ülkeler nezdinde girişimde bulunmaya veya ihtiyaç halinde imalatçı veya ihracatçı ülkelerle işbirliği mekanizmaları kurmaya ve işletmeye,

Bakanlık yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Dış Ticarete Denetim, Sorumluluklar, Ticari Kalite Denetimi, Malların Serbest Dolaşımı, Bildirim Yükümlülüğü

Dış ticarete denetim

MADDE 5- (1) Dış ticarete denetim çok taraflı ve ikili anlaşmalar, 7223 sayılı Kanun, 7223 sayılı Kanunun uygulama mevzuatı, bu Karar, bu Karara dayalı mevzuat, yazılı bildirimler ve talimatlar çerçevesinde ve risk analizi yöntemiyle yapılır.

İthalat denetimi

MADDE 6- (1) İthalat denetiminde insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan veya bitki yaşamı ve sağlığı ile tüketicinin ve çevrenin korunması ve 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında sayılan diğer kamu yararları esas alınır.

İthalat denetimi ile piyasa gözetimi ve denetiminde işbirliği

MADDE 7- (1) Bakanlık, ithalat denetimi sırasında ciddi risk taşıdığı veya uygunsuzluğu tespit edilen ürünler hakkında piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluşları bilgilendirir.

(2) Piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluşlar, ciddi risk taşıdığına dair belirtiler buldukları veya uygunsuzluğunu tespit ettikleri ürünler ile buna karşı aldıkları önlemler hakkında Bakanlığa acilen bilgilendirir ve ithalatta önlem alınmasını talep edebilir.

(3) Bakanlık, piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluşlarla bu maddede düzenlenen önlemlerin alınması ve gerektiğinde risk altındaki kişilerin ve kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla etkin ve hızlı işbirliği yapar.

(4) Yetkili kuruluşlar, Bakanlığın 4 üncü madde çerçevesindeki görevlerini etkin ve hızlı olarak yapmasına yardımcı olur ve bu amaçla ilgili bilgi ve bildirim sistemlerine bilgilerin

gizliliğine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla gerekli desteği sağlar. Yapılan ithalat denetimleri ve uygulamalarına ilişkin verileri Bakanlık ile paylaşır.

İhracatçı ve ithalatçının sorumluluğu

MADDE 8- (1) İhracatçı, ihraç edeceği ürünlerin aşağıdaki şartlara uygun olmasından sorumludur:

a) Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilen ürünler, 7223 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında piyasaya arz edilmiş sayılır.

b) 7223 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilen ürünlerin güvenli olması, taşışse konu olmaması veya ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması zorunludur.

(2) İthalatçı, 7223 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmekten sorumludur.

Tarım ve gıda ürünlerinde ticari kalite denetimi

MADDE 9- (1) Tarım ve gıda ürünlerinin ithalat ve ihracat denetiminde 6 ncı madde ile 8 inci maddenin birinci fıkrasındaki hususların yanı sıra ticari kalite esas alınır.

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında malların serbest dolaşımı

MADDE 10- (1) Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyinin 1/95 sayılı Kararı kapsamında olmak kaydıyla, Türkiye’de ve Avrupa Birliği’ne üye bir ülkede mevzuatına uygun olarak imal edilmiş veya serbest dolaşıma girmiş bir ürünün ihracı, ithali veya transit geçişi engellenemez.

(2) Ancak genel ahlak, kamu düzeni veya kamu güvenliği, insan, hayvan veya bitki sağlığının ve yaşamının korunması, sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal varlıkların veya sinai ya da ticari mülkiyetin korunması gerekçesiyle veya ulusal yargı organları veya Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından kamu yararı vasfı kabul görmüş, tüketicinin, çevrenin ve yol güvenliğinin korunması gibi diğer gerekçelerle malların ithaline, piyasaya arzına, hizmete sunulmasına, ihracına veya transitine yasaklama veya kısıtlama getirilebilir. Bu yasaklama veya kısıtlamalar, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticarete keyfî bir ayırım aracı veya örtülü bir kısıtlama aracı oluşturamaz.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 11- (1) Teknik düzenlemelerin ve denetimlerin dış ticarete koordinasyonu, takibi, bildirimi ve şeffaflığı için uygulama birliği ve yeknesaklık bu Karar çerçevesinde sağlanır. Yetkili kuruluşlar hazırladıkları teknik düzenlemeleri taslak aşamasında iken görüşü alınmak üzere Bakanlığa (Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü) bildirir.

(2) Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ekinde yer alan Ticarete Teknik Engeller Anlaşması taahhütlerinin ve Avrupa Birliği ile karşılıklı yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde yetkili kuruluşlar hazırladıkları teknik mevzuat taslaklarını ilgili mevzuata uygun olarak Dünya Ticaret Örgütüne ve Avrupa Komisyonuna bildirilmek üzere Bakanlığa (Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü) iletir.

(3) 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kısıtlama ve yasaklamaların gerekçeleri, ilgili mevzuat ve Gümrük Birliğince öngörülen bildirim prosedürleri takip edilerek Avrupa Komisyonuna bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Müeyyideler

Alınacak önlemler

MADDE 12- (1) Dış ticarete konu bir ürünün bu Karara ve bu Karara dayalı mevzuata uygun olmadığı tespit edilirse, masrafları ithalatçıdan veya ihracatçıdan karşılanmak üzere, riskle orantılı olarak aşağıdaki önlemlerden biri veya birkaçı alınır:

a) Ürünün ithalatına veya ihracatına izin verilmemesi.

b) Bu Karara ve bu Karara dayalı mevzuata uygunsuzluğun ithalatçı veya ihracatçı tarafından giderilmesinin mümkün olduğu hallerde bunu sağlamak için ithalatçının veya ihracatçının uyarılması.

c) Bu Karara ve bu Karara dayalı mevzuata uygunsuzluğun giderilmediği veya bunun imkânsız olduğu durumlarda, ürünün kısmen veya tamamen imhası veya işlevsiz hale getirilmesinin sağlanması.

(2) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin 8 inci maddeye istinaden yapılacak denetiminde Türk mallarının itibarına zarar verebileceği tespit edilen uygunsuzluğun giderilmesi için ihracatçıya uyarıda bulunulur. Uygunsuzluğun giderilememesi veya giderilmesinin mümkün olmaması halinde ürünün ihracatına izin verilmez.

Uygulanacak müeyyideler

MADDE 13- (1) Bu Karara, bu Karara dayalı mevzuata, yazılı bildirimlere, talimatlara veya taahhünelere aykırı hareket edenler, sahte belge kullananlar ve belgelerde tahrifat yapanlar hakkında, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fiilin ağırlığına göre ayrıca aşağıdaki müeyyidelerden biri veya birkaçı uygulanır:

a) Firmanın yazılı uyarılması.

b) Firmanın bu Karara istinaden yayımlanan mevzuatla tanınan muafiyetlerden süreli veya süresiz men edilmesi.

c) Firmanın ithalatının veya ihracatının süreli veya süresiz durdurulması.

ç) Uluslararası gözetim şirketlerinin faaliyetinin süreli veya süresiz durdurulması veya statüsünün geri alınması.

d) Taahhütname alınan durumlarda, taahhüname belirtilen ürünün ihracat için FOB ve ithalat için CIF değerinin %60'ının, firmanın bağlı bulunduğu vergi dairesince ilgiliye tebliğ tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak TL karşılığının, 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde vergi dairesince tahsil edilerek bütçeye gelir kaydedilmesi.

(2) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırılığın tespiti halinde 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ilgili hükümleri, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine aykırılığın tespiti halinde aynı Kanunun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında uygulanacak müeyyideler Resmî Gazete'de yayımlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 14- (1) 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı yürürlükten kaldırılmıştır. İlgili mevzuatta 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Karar hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.